

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av anpassade grundskolans
undervisning om kunskapsområdet sexualitet,
samtycke och relationer vid Påarps skolas anpassade
grundskola i Helsingborgs kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av anpassade grundskolans undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Pårps skolas anpassade grundskola i Helsingborgs kommun. Granskningen genomfördes under vårterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 6 mars 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Pårps skolas anpassade grundskola senast den 1 oktober 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Helsingborgs kommun har inkommit med en sådan redovisning den 29 september 2025.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: samordna undervisningen så att eleverna får möjlighet till fördjupning och att uppfatta kunskapsområdet som en helhet

Helsingborgs kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 2: arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersproblematik samt inslag som utvecklar ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier

Helsingborgs kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Motivering

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- samordna undervisningen så att eleverna får möjlighet till fördjupning och att uppfatta kunskapsområdet som en helhet

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har avsatt tid för strukturerade planeringsmöten där lärarna planerar gemensamma teman eller projekt inom kunskapsområdet och talar om hur de kan koppla ihop olika ämnen i dessa. Lärarna bestämmer tillsammans vilka mål som ska uppnås inom kunskapsområdet och rektorn säkerställer att dessa mål har förankring i läroplanen. Rektorn leder arbetet med att skapa en tydlig röd tråd inom kunskapsområdet och har gett lärarna förutsättningar att samplanera ämnesövergripande projekt inom kunskapsområdet. Efter genomförda projekt eller teman träffas lärarna för gemensamma reflektioner kring erfarenheter av vad som gick bra och vad som kan förbättras. Rektorn följer upp samarbetet och reflekterar tillsammans med lärarna över hur arbetet kan utvecklas. En vidare planerad åtgärd är gemensamma workshops med fördjupning i kunskapsområdet.

Arbetet förväntas på sikt leda till ökad likvärdighet, tydligare struktur och progression, förstärkt ämnesövergripande lärande och kollegialt samarbete, kvalitetssäkring genom reflektion och uppföljning, ökad trygghet för både elever och lärare samt förbättrade kunskapsresultat och värdegrundsarbete.

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersproblematik samt inslag som utvecklar ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier

Enligt huvudmannens redovisning har personalen på skolan skapat en röd tråd för undervisningen i årskurserna 1–9 med fokus på att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersproblematik samt på att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier. Eleverna kommer bland annat att få undervisning om hederskulturens bakomliggande mekanismer och ges möjlighet att granska representationer av etnicitet, kön och sexualitet i media. Den röda tråden har en stegvis kunskapsuppbyggnad där innehållet introduceras på ett begripligt sätt i lägre årskurser och byggs på i högre årskurser. Som en eventuell ytterligare åtgärd planeras workshops med fördjupning i ämnet.

Av huvudmannens redovisning framgår att effekter som förväntas av arbetet är att eleverna ges möjlighet att succesivt utveckla förståelse för komplexa frågor som rör makt, normer, relationer och identitet. Arbetet förväntas även leda till att elever får en ökad förmåga att identifiera och förstå hedersrelaterade normer och strukturer och utvecklar ett kritiskt förhållningssätt till medier. Förväntade effekter av detta är att eleverna får stärkt självkänsla och blir trygga i samtal om svåra ämnen vilket ger eleverna bättre förutsättningar att bli delaktiga i arbetet. Vidare förväntas att eleverna får ett ökat skydd genom att personalen stärks i att tidigt upptäcka tecken på utsatthet, särskilt kopplat till hedersrelaterade sammanhang. Ytterligare förväntningar som huvudmannen beskriver i redovisningen är ett förbättrat värdegrundsarbete på skolan som i högre årskurser kopplas till demokratiska principer, mänskliga rättigheter och samhällsengagemang. Fokus ligger på att omsätta värdegrunden i handling. Av handlingsplanen framgår dock inte hur rektorn kommer att följa upp arbetet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Roger Persson, utredare.

I handläggningen av ärendet har även utredare Sylvia Lindqvist medverkat.

Bilaga 1: Författningsstöd

Frågeställning 1

I vilken utsträckning bidrar undervisningen utifrån kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer till kunskaper inom området sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck?

Undervisningens innehåll

Återkommande, aktuell och fördjupad undervisning

Lgra22, avsnitt 1, Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.

Samordnad undervisning

2 kap. 9 § skollagen (2010:800) Ledningen av utbildningen, Rektor.

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Kunskaper i undervisningen

Lgra22, avsnitt 2.2 Kunskaper, Mål.

Undervisningens form

Didaktiska val i undervisningen

Lgra22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

4kap. 9§ skollagen (2010:800) Inflytande och samråd, Allmänt om barnens och elevernas inflytande.

Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Öppet förhållningssätt och tillitsfullt klassrumsklimat

Lgra22, avsnitt 2.1 Normer och värden, Mål.

Lgra22, avsnitt 2.1 Normer och värden, Riktlinjer.

Elevdeltagande och att fånga elevernas frågor

Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Mål.

Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer.

Frågeställning 2

I vilken utsträckning tar rektorn ansvar för skolans utbildning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck?

Rektorns ansvar

Rektorns styrning

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Förutsättningar för samordning

2 kap. 9 § skollagen (2010:800) Ledningen av utbildningen, Rektor.

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Ansvar för kompetensutveckling

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.